

Mr. Pieter van Tienhoven Route

Auteur: Charles Aerssens

Hart van Brabant

Deze rondwandeling verloopt door het oostelijk deel van het natuurgebied Kampina, dat deel uitmaakt van Het Groene Woud, een omvangrijk Nationaal Landschap in de driehoek Tilburg, Eindhoven en 's-Hertogenbosch. Het gebied is eigendom van Natuurmonumenten. De route voert door een verrassend en afwisselend landschap met uitzicht over een groot aantal vennen en heidevelden, maar gaat ook langs de meanderende laaglandbeken van de Beerze en Smalwater en door kleurrijke graslanden. De wandeling is vernoemd naar Mr. Pieter Gerbrand van Tienhoven, ooit eigenaar van de Kampina en natuurbeschermer van het eerste uur. Zo voert de route ook voorbij aan zijn grafmonument op de oever van de Zandbergsvennen.

We vertrekken vanaf de parkeerplaats Kampina van Natuurmonumenten bij het Verzetsmonument net buiten het buurtschap De Roond. Het rolstoelpad brengt ons naar het Zandbergsvennen langs het grafmonument van Mr. Pieter Gerbrand van Tienhoven, met Jac. P. Thijsse de oprichter van de Vereniging Natuurmonumenten. Vanhier wandelen we met een wijde boog om het Kogelvangersven en de Huisvennen heen. Dan gaat de route om het Meeuwenven met vogelkijscherm langs de noordzijde van het Flesven en Lelieven richting de oever van het Smalwater naar het buurtschap De Roond. Vanhier volgen we het beekdal van de Beerze stroomopwaarts. Langs Hoeve Kampina en vervolgens door het heidegebied keren we terug naar de parkeerplaats Kampina De Roond/Huisvennen.

Routebeschrijving

1. De rondwandeling start vanaf de Parkeerplaats Kampina Natuurmonumenten net buiten De Roond. We wandelen langs het Verzetsmonument en komen door het hekje op het Mari Klijnpad. Rechtsaf volgen we het verharde rolstoelpad en houden er links aan op de Y-splitsing. Het pad gaat aan het einde met de bocht naar rechts. Op het zandheuveltje naar links tot bij het grafmonument van Mr. Pieter Gerbrand van Tienhoven. Vanaf hier volgen we het smalle zandpad met de Zandbergsvennen aan onze linkerzijde. Na 500 meter komt de route voor een bosje op een zandweg (karrenspoor) uit. Hier gaan we scherp naar rechts en we vervolgen de zandweg (Pindreef) langs de bosrand tot op de kruising met het verharde rolstoelpad. Hier slaan we linksaf en bereiken een rustbank tegen de bosrand. Bij de rustbank gaan we nu naar links (neem hier het meest rechtse pad) en met de bocht naar rechts langs de groengele routemarkering. We volgen het pad voorbij aan de Huisvennen tegen de klok in langs het Kogelvangersven. De zandduinen blijven aan onze rechterzijde. Met daarna weer de Huisvennen links blijven we op dit pad tot aan het punt, waar we voor het bosje naar rechts afslaan. We volgen dit pad en slaan op de Y-splitsing rechtsaf. Rechtdoor komen we in een stuk bos met opvallend veel adelaarsvarens. Het eerste pad rechtsaf. Hier lopen we rechthoekig voor een uitzicht over het Meeuwenven.

2. Vanaf het Meeuwenven wandelen we een tiental meters terug en slaan rechtsaf met het Meeuwenven aan de rechterzijde. Het pad komt uit op een driesprong. Hier negeren we het bospad links en volgen het pad naar rechts. Na de bocht naar rechts kronkelt de route zich met de klok mee rond het Flesven en Lelieven. We passeren een bruggetje, wandelen over een heuveltje en komen langs prikkeldraad. Steeds verwijzen bempalen naar KNP54. Aangekomen bij een open stuk in het bos slaan we linksaf naar KNP54. We wandelen dit pad uit tot aan het hekwerk met klaphekje. We steken recht over en volgen hier de zandweg met fietspad. Het zandpad gaat over in asfalt. Op de T-splitsing aan Het Loo steken we schuin naar rechts over. Naar links gaat onze route over de grasbaan langs een houtwal tot aan de Kleine Aa of Smalwater. Naar rechts volgen we het voetpad op de oever van de Kleine Aa of Smalwater en komen aan een bruggetje bij KNP14. Het weggetje (Voorstraat) oversteken en de grasbaan langs een bosrand vervolgen tot het landschap zich opent. We wandelen door het grasland tot een klaphekje aan onze rechterhand. Door het klaphekje linksaf en het landweggetje met de bocht naar rechts uitlopen. Aan het eind van deze Geerlingsdijk slaan we bij KNP9 linksaf. We zijn nu in het buurtschap De Roond. We passeren het kapelletje, toegewijd aan de H. Anna. Op de kruising (Kempseweg) steken we bij KNP17 rechtover en vervolgen de onverharde Scheepdonkseweg met fietspad tot we aan het stenen bruggetje over de Beerze komen.

Vanaf dit punt kan ook gestart worden als je gebruik maakt van het openbaar vervoer. Komend vanaf het NS-Station Boxtel start de wandeling over het bruggetje naar links!

3. Net voor het bruggetje slaan we rechtsaf en nemen het pad op de oever van de Beerze. Op het oeverpad bereiken we door enkele klaphekjes met de bocht naar rechts een asfaltweg (Kempseweg). Hier steken we recht over en gaan langs de afsluitboom. Het laantje volgen we voorbij het bankje met infobord. We volgen het pad naar rechts. Het pad verloopt nu direct op de oever van de Beerze. We passeren bij KNP22 een bruggetje aan onze linkerhand en wandelen door langs de Beerze. Na 700 meter buigt het pad van de Beerze af naar rechts en gaat over in een brede dreef. Het laantje brengt ons langs Hoeve Kampina. Op de kruising (Annadreef) steken we recht over en slaan meteen bij KNP16 het bospaadje schuin naar rechts in. Door bos en open heidegebied gaat de route over het Kerkpad naar links door een hekje. We passeren KNP11 en negeren het pad naar rechts. Rechthout komen we op een T-splitsing en kiezen voor de route naar links. Aan het einde van de zandweg bij de bosrand slaan we rechtsaf en komen aan het einde op het asfalt van De Roond uit. Naar links bereiken we het startpunt: Parkeerplaats Kampina bij het Verzetsmonument Kampina.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

16 km

Onverhard: 95%

Verhard: 5%

Start- en eindpunt

Parkeerplaats Kampina Natuurmonumenten

De Roond /Huisvennen,

5281 SH Boxtel

Openbaar vervoer

NS Station Boxtel

1,5 KM naar start aan de brug over de Beerze in De Roond

Punt 3 aan de Scheepdonkseweg

Parkeren

Parkeerplaats Kampina Natuurmonumenten
De Roond / Huisvennen,
5281 SH Boxtel

Horeca onderweg

Geen Horeca onderweg

Achtergrondinformatie

Verzetsmonument Kampina

Het in kortenstaal uitgevoerde verzetsmonument is een silhouet van een fietsende verzetsstrijder met tussen zijn benen een melkbus en op de achtergrond een boom. 'Alles is vergeefs als we vergeten' luidt het opschrift van de sokkel. Op de twee flankerende bakstenen gedenkmuurtjes zes plaquettes, waarop de namen van Boxtelse verzetsstrijders, het embleem van de Airborne Division, een afbeelding van parachutisten en een tekst over de door de Duitsers vermoorde Oisterwijkse broers Bernard en Hein Schut. Op 4 mei 2003 is dit Verzetsmonument Kampina onthuld als eerbetoon aan die verzetsmensen. Zij zijn het die tijdens Operatie Market Garden in totaal 106 Amerikaanse en Britse militairen verborgen houden voor de Duitse bezetter, als bij toeval hier op 17 september 1944 geallieerde zweefvliegtuigen stranden. Ze zijn uit koers geraakt en hadden in Son moeten landen. Vermomd als boeren vervoerden de verzetsstrijders in september en oktober 1944 hulpgoederen naar de ondergedoken militairen.

Grafmonument Mr. Pieter Gerben van Tienhoven

Aan de oevers van de Zandbergsvennen markeren vier speciaal uitgezochte zwerfkeien uit Ootmarsum en Havelte de door Pieter Gerbrand van Tienhoven (1875-1953) zelf gekozen plek als zijn laatste rustplaats. Voor zijn dood heeft een van de grootste natuurbeschermers die Nederland testamentair laten vastleggen dat zijn as verstrooid moest worden in de Kampina, die van 1906 tot 1921 in zijn bezit was. Hij wilde hier rusten op een met heide bedekte stuifzandheuvel, voor hem het mooiste plekje in Nederland. Pieter Gerbrand van Tienhoven ofwel 'Vogelen Piet', zoals zijn vriend Jac. P. Thijsse van de Verkade natuuralbums hem noemde, stond samen met Jac. P. Thijsse aan de wieg van de in 1905 opgerichte Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Door zijn inspanningen is het te danken dat de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten de Kampina als een van de eerste terreinen in 1929 kan aankopen.

Beekdal van de Beerze, Smalwater en Kleine Aa

Dit beekdal vormt de oostgrens van de Kampina. Het beekje ontspringt op het Kempisch hoogplateau als Groote Beerze en Kleine Beerze, die zich bij Landgoed Baest samenvoegen tot de Beerze. Daarna zoekt het riviertje zijn weg richting natuurgebied de Kampina om dan als Smalwater langs het gehucht Rhoon te stromen. Hier splitst de Kleine Aa zich af. In de 20ste eeuw is de Beerze voor het grootste deel gekanaliseerd om het water sneller af te kunnen voeren uit de landbouwgebieden. Daardoor is waardevolle natuur verloren gegaan. Maar de laatste jaren zijn er een aantal projecten in gang gezet om de vroegere loop weer te herstellen. Dit geldt voor een deeltraject van De Beerze en de Aa aan de oostzijde van de Kampina door het aanleggen van nieuwe meanders, paddenpoelen en vistrappen. Voormalige landbouwgronden zijn er geschikt gemaakt voor natuurontwikkeling.

Huize Kampina

Rond 1850 komt een deel van de dan nog naamloze, woeste gronden ten westen van Boxtel in handen van Candidus ten Brink, eigenaar van een internationale handelsfirma met zeilschepen die op Nederlands-Indië varen. Hij bouwt er de hoeve Kampina. Zo krijgt het gebied voor het eerst de naam Kampina. Hij laat de gronden ontginnen en plant er bos. Hiervoor legt hij ook de rechte, elkaar kruisende aan- en afvoerwegen aan, die zijn landgoed doorsnijden. Het zijn de Melaniedreef, Mariadreef, Nianadreef en de Annadreef, door hem naar zijn vier dochters vernoemd. Na zijn dood in 1860 verkopen de nakomelingen Ten Brink in 1904 het landgoed aan de familie Van Tienhoven. Als de moeder van Pieter Gerbrand van Tienhoven in 1924 overlijdt, koopt Natuurmonumenten de eerste hectares in de Kampina. Als voorzitter van Natuurmonumenten verblijft Pieter Gerbrand van Tienhoven graag in het buitenhuis en nodigt er tal van hoogwaardigheidsbekleders, zoals de ministers Kan en Beelaerts van Blokland, uit. Het huidige Huize Kampina is na verkoop aan Natuurmonumenten in gebruik geweest als dienstwoning voor de beheerders. Daarna is het fraai gelegen pand verhuurd aan particulieren en het is nu in privé handen.

Charles Aerssens leidt je aan de hand van 13 wandelingen door het hart van Brabant. De wandelgids met deze 13 wandelingen is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50